

01 Creatief met powerpoint

(zoekplaten / fotoquiz / wegvragertjes)

De techniek

Een **powerpoint of slideshow leent er zich toe om bevragingen een speelser karakter te geven**. Met powerpoint kan men bijvoorbeeld gemakkelijk

- zoekplaten maken
- een fotoquiz presenteren
- af en toe 'wegvragertjes' laten opduiken (Zie verder binnen deze techniek, onderdeel 'Varianten').

De **powerpoint vormt een leidraad en basisstructuur** om de plekken en thema's ter sprake te brengen. Elk gespreksthema **begint met een soort quizvraag, waarna een gesprek volgt**.

Door de quizvraag ontstaat er een soort spanning. Daardoor zijn kinderen verplicht om de

prenten goed te bekijken en in hun geheugen te graven om de plek te herkennen. Tenslotte moeten ze de juiste woorden zoeken om de plek te omschrijven.

Deze technieken zijn **vooral geschikt om een reeks van bestaande publieke ruimtes (of een masterplan voor een groter gebied) te evalueren** samen met kinderen, zelfs al zijn de plekken veraf gelegen. Hiermee kan men een antwoord krijgen op vragen als:

- Kennen en herkennen kinderen de publieke ruimtes? Hoe frequent komen ze er?
- Hoe beleven ze deze publieke ruimtes? Welke betekenissen roept de ruimte op?
- Hoe evalueren ze deze publieke ruimtes? Wat zijn knelpunten en potenties?

Dit zijn vragen die **vooral in het begin van een publiekeruimteproject** (opmaak programma van eisen en projectdefinitie) relevant zijn.

Deze techniek is **efficiënt** (u kan snel een groot aantal kinderen bevragen) en heel **flexibel** inzetbaar (combineerbaar met andere technieken, gemakkelijk in te korten). **Maar indien men vermoedt dat kinderen het projectgebied niet goed kennen, is het te verkiezen om een sessie op het terrein te organiseren** (Zie verder, onder techniek 'Kinderen als fotograaf'). Anders is de kans groot dat men snel uitgepraat is. Ook de **voorbereidingstijd** voor het verzamelen van het fotomateriaal en het maken van de presentatie is niet te onderschatten.

Uit: Powerpoint voor bevraging van kinderen i.f.v. heraanleg Neerlandpark (11)

Varianten

Een *powerpoint* diavoorstelling biedt een goede basisstructuur om een gesprek te hebben over een reeks ruimtes. Bovendien kan men verschillende speelse elementen integreren:

> Zoekplaten

Geïnspireerd op de 'Waar is Wally?'-zoekprenten kan men zoekplaatjes maken met daarop figuurtjes. Kinderen moeten raden en omschrijven waar het figuurtje precies staat, zit of ligt.

> Fotoquiz

Iets minder speels, maar evenzeer efficiënt en meer geschikt voor oudere leeftijden, is een fotoquiz. Kinderen moeten raden waar de foto genomen is en er een omschrijving van geven. Details van foto's zijn vooral interessant om na te gaan of bepaalde ruimtelijke elementen (bijv. een standbeeld, een bijzondere boom, een zitelement,...) echt betekenis hebben voor kinderen of niet.

> Wegvragertjes

Om na te gaan of kinderen zich goed kunnen oriënteren in een gebied en de samenhang tussen dingen zien, kan men met een 'wegvragertje' werken. Uit de beschrijving die kinderen geven kan worden afgeleid of kinderen een ruimtelijk verband zien tussen plaatsen en welke trajecten ze nemen.

Waar is Wally?
in powerpoint voor
inspraak Speelruimte-
beleidsplan Waregem
(12)

<p>Vraag: Waar is deze foto genomen?</p> 	<p>Oplossing: hondenclub + fietspad</p> <p>Komers jullie fier soms? Vat er iets te beleven? Wat is er te zien? Gebruiken jullie soms dat fietspad?</p>
---	--

Uit powerpoint voor
belevingsonderzoek
i.f.v. projectdefinitie
voor een beeldkwaliteitsplan (9)

	
<p>help! ik ben de weg kwijt met de fiets. Hoe moet ik van het station naar het Dorp?</p>	

Uit powerpoint voor
belevingsonderzoek
i.f.v. projectdefinitie
voor een beeldkwaliteitsplan (9)

Aanpak

1. Voorbereiding

Dit soort powerpoints maken vergt heel wat voorbereiding:

> Kies de plekken en foto's zorgvuldig uit, in overleg met de sleutelfiguren

De keuze van de te evalueren foto's en plekken is heel belangrijk. De **criteria om plekken te kiezen** voor de *powerpoint* kunnen verschillen. Het kan gaan om:

- plekken waarvan men vermoedt dat ze heel wat voor kinderen betekenen
- plekken waarover men twijfelt of ze wel iets voor kinderen betekenen
- ruimtes waarvoor er plannen op stapel staan
- belangrijke en strategisch gelegen ruimtes binnen een project of speelweefsel
- ruimtes waarover tussen actoren discussie bestaat binnen een project
- ruimtes die onder druk staan door andere belangen, en waarbij het aangewezen is dat ze ook vanuit het perspectief van kinderen bekeken worden
- ...

In veel gevallen heeft men weinig geschikte foto's direct voor handen en moet men **op het terrein gaan om het fotomateriaal te verzamelen**. De plekken worden dus best in **overleg** met de ontwerpers en beleidsactoren gekozen. Op het terrein kan men evenwel nog nieuwe plekken toevoegen aan de reeks, bijvoorbeeld omdat men er kinderen heeft geobserveerd of

omdat men vaststelt dat er sporen zijn van de aanwezigheid van kinderen.

Probeer het aantal **plekken te beperken tot maximum een 8-tal**. Anders kunnen de vermoeidheid en verveling toeslaan.

> Zoek passende figuurtjes en animaties

Voor de 'Waar is Wally'-techniek kan men kiezen voor de echte (en door heel wat kinderen herkenbare) Wally/Waldo-figuur (te vinden via Google > Afbeeldingen). Soms is het leuker om een ander figuurtje te vinden, **aangepast aan de specifieke ruimte**. In het Neerland-project (herinrichting van een groene ruimte tot avontuurlijke speelnatuur) is bijvoorbeeld gewerkt met een eerder 'magisch' figuurtje, het 'Neerlandmannetje'.

> Organiseer de powerpoint op een logische en gevarieerde manier

Voor de opmaak van de *powerpoint* **vertrekt men in principe van de inhoudelijke vragen**: Over welke plekken wil ik iets te weten komen? Welke specifieke vragen heb ik bij elke plek? Het maken van de diareeks is een goede oefening om de concrete vragen die men aan de kinderen wil stellen op een rijtje te zetten en zo helder mogelijk te formuleren. Het gemakkelijkste is om de foto's **eerst per plek te ordenen**. Daarna kan men nadenken over de **inhoudelijke vragen bij elke plek**. De volgorde van de plekken is niet onbelangrijk. Indien men gelijkaardige thematische vragen heeft bij een aantal plekken, dan kan men deze dia's best na elkaar plaatsen. Of men kan de plekken ook per deelgebied ordenen.

Zorg in elk geval voor **voldoende variatie**. Om de aandacht te blijven vasthouden (zeker bij een groot aantal onderwerpen en slides), is het aangewezen om af te wisselen met verschillende technieken en varianten: bijv. eerst een reeks zoekplaatjes, dan wat fotoquiz en tussendoor wegvragertjes,...

2. De sessie uitvoeren

> Opbouw

Naast de **inleiding en uitleiding** (zie ook: Deel 1: Richtlijn 5) wordt de sessie gestructureerd door de opbouw van de *powerpoint*.

De **powerpointpresentatie is een leidraad en basisstructuur** om de plekken en thema's ter sprake te brengen. Het is tevens een houvast om de voorbereide vragen zeker aan bod te laten komen.

Afhankelijk van hoe goed kinderen een plek kennen, kan er telkens ingegaan worden op:

- details en deelzones
- hoe vaak ze de plek bezoeken en binnen welke sociale context (met familie, enkele met vrienden of alleen?)
- de activiteiten die ze er ontwikkelen
- de belevenissen die ze er hebben meegeemaakt
- globale appreciatie (knelpunten en potenties)
- ...

Uit de powerpoint voor bevraging van kinderen i.f.v. heraanleg Neerlandpark (11)

> Modereren van de groepsgesprekken

Groepsgesprekken zijn een belangrijk bestanddeel van deze sessies. Hieronder volgen enkele aandachtspunten:

- Zoek naar evenwicht tussen spelelement en 'ernstig' gesprek

De 'quizvragen' zijn eigenlijk maar aanleiding om een gesprek op gang te trekken over de plekken in het projectgebied. Bij het modereren is het soms zoeken naar een evenwicht tussen

het quiz-element en het gesprek. Naargelang de setting (bijv. school vs. jeugdbeweging) of de stemming in de groep, zal men het ene of het andere moeten benadrukken. Bij jongere kinderen zal men wellicht vooral het spelelement moeten temperen.

- Durf door te vragen, zeker op wat kinderen zélf aanbrengen

Ga in op wat kinderen spontaan aanbrengen, zelfs al heeft het op het eerste zicht niets te maken met de foto zelf. Anderzijds is de power-

point wel een manier om gesprekken die te ver afdwalen een halt toe te roepen en terug to the point komen.

- Let op het woordgebruik van kinderen

De naam die kinderen aan een plek geven, zegt soms veel over de betekenis en beleving van die plek:

bijv. is het gewoon 'een snoepwinkel' of 'de snoepwinkel van Maria', is het gewoon een 'boom' of dé 'stamboom'?, is het gewoon een bosje of 'het donkere bos'? Noteer deze woorden goed en vraag vanwaar die namen komen.

- Let op niet-verbale communicatie, bijv. enthousiasme

Bij het overlopen van de *slideshow* is het belangrijk om de eerste reacties op de beelden te observeren. Ook het enthousiasme waarmee de kinderen reageren op de foto's is een graadmeter voor de populariteit van de ruimte.

3. Gegevensverwerking en verslag

Het verslag kan de basisstructuur van de presentatie volgen, maar dit is niet altijd de meest krachtige manier van communiceren. Het meest aangewezen is een **ordening volgens inhoudelijke thema's**.

Visueel is het aantrekkelijk indien de foto's van op de slides ook in het verslag terug te vinden zijn.

Wanneer de techniek 'spelen met powerpoint' inzetten?

Tijdstip in proces	<ul style="list-style-type: none"> - In de beginfase van een publiekeruimteproject: nl. bij evaluatie van de bestaande toestand, de opmaak van het programma van eisen en projectdefinitie. - Later in het proces kan de techniek een introductie zijn tot een meer ontwerpgerichte sessie.
Type ruimtelijk project	<ul style="list-style-type: none"> - Voor evaluatie van een reeks van publieke ruimtes of een groter projectgebied (bijv. masterplan voor een wijk, inrichtingsplan voor een groot gebied, beeldkwaliteitsplan). - Deze techniek is minder bruikbaar voor de inrichting van een kleinere plek.
Type publiek en setting	<ul style="list-style-type: none"> - Kinderen moeten vertrouwd zijn met het projectgebied. - Vooral toepasbaar in een schoolse setting, al kan het ook in vrijetijdscontext (bijv. jeugdbeweging, jeugdraad). - Leeftijd van de kinderen: best tussen 7 en 12 jaar.
Locatie	<ul style="list-style-type: none"> - Binnen of op het terrein (werk dan met afdrukken op A3-affiches) - Het lokaal waar de sessie doorgaat hoeft niet per se in de buurt te zijn van het projectgebied.
Aantal begeleiders	<ul style="list-style-type: none"> - 1 moderator en 1 observator/verslagnemer voor een 25-tal kinderen
Tijdsduur	<ul style="list-style-type: none"> - Voorbereiding: Minstens 1 dag voor terreinbezoek en opmaak van de powerpoint. - Uitvoering sessie: Van 10 tot 50 minuten. - Opmaak verslag: Minstens 3u voor een klassessie van ca. 40 minuten.
Benodigde materialen en budget	<ul style="list-style-type: none"> - Dataprojector, computer en projectiescherm. - A3-affiches (of groter) in kleur indien buiten. Kosten voor kleurenkopies op dit formaat kunnen snel oplopen.
Combineerbaar met...	<ul style="list-style-type: none"> - Zeer goed combineerbaar met vrijwel alle andere technieken. - Ook nuttig als inleiding voor een binnensessie, om het projectgebied weer voor de geest te kunnen halen.